FIL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 5 ta' Diċembru 2023

Appell numru 100/2023

Il-Pulizija
vs.
Sabri Abdelaziz KHALIFA

Il-Qorti rat is-segwenti:

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell ta' Sabri Abdelaziz KHALIFA (detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 0177795M) minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar it-23 ta' Frar 2023 fejn ġie mixli talli:

> Nhar it-2 ta' Settembru 2021 u fix-xhur ta' qabel ġewwa l-fond 'Blooms Flats' Triq Il-Ġifen San Pawl Il-Baħar ħażen gass petroleum likwefatt (GPL) ġewwa faċilita sekondarja tal-ħżin mingħajr awtorizzazzjoni minn Awtorita' kompetenti.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, wara li rat ir-Regolament 6(1)(e) tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 545.20 iddikjarat lill-appellant

ħati tal-imputazzjoni dedotta kontra tiegħu u kkundannatu għall-ħlas ta' multa ta' tliet elef euro (€3000).

Ċ. L-APPELL INTERPOST

3. Illi l-appellant KHALIFA appella minn din is-sentenza fejn talab lil din il-Qorti sabiex joġgħobha tħassar u tikkanċella s-sentenza appellata u tillibera lill-appellant minn kull imputazzjoni u piena jew alternattivament fl-eventwalita' biss illi din il-Qorti ma tilqax l-ewwel aggravju, tirriformaha billi timponi piena aktar miti fiċ-ċirkostanzi jew tillibera lill-appellant u dan taħt il-provvediment tal-Att dwar il-Probation u dan wara li stqarr is-segwenti (in suċċint):

i) **Żball fid-data tal-akkuża**: illi jirriżulta ampjament ċar miċ-ċitazzjoni kif dedotta illi l-imputat ġie akkużat talli nhar it-2 ta' Settembru 2020 u fix-xhur ta' qabel.. Illi jirriżulta wkoll illi fit-22 ta' Novembru 2022 il-prosekuzzjoni talbu lill-Qorti sabiex issir id-debita korrezzjoni fid-data tal-akkuża, bit-talba tkun illi d-data tiġi taqra fit-2 ta' Settembru 2021. Ta' min josserva illi d-data l-ġdida u ċjoe' fit-2 ta' Settembru 2021 saret kif jgħidu bl-ingliż f'inverted commas. Dik kienet it-talba tal-prosekuzzjoni u l-Qorti laqgħetha. Jirriżulta għalhekk illi l-prosekuzzjoni ma talbux ukoll illi mat-2 ta' Settembru 2021 jiżdiedu wkoll 'u fix-xhur ta' qabel'.

Illi mingħajr ma pproduċiet xhieda, id-difiża talbet għal-liberatorja tal-appellant peress illi mill-provi akwiżiti quddiem l-Ewwel Qorti l-allegat reat ma seħħx fit-2 ta' Settembru 2021 iżda fis-27 ta' April 2021 u ċjoe meta saret l-ispezzjoni. Qiegħed jingħad peress illi mill-affidvit tas-surġent tal-pulizija u ċjoe' PS 1553 huwa xehed illi l-ispezzjoni saret fit-2 ta' Settembru 2021. Kienet propjament ix-xhieda ta' dan is-surġent illi wasslet lill-prosekuzzjoni li jidderiġu l-akkuża bid-data kif indikata u mhux verament meta seħħet l-ispezzjoni. Illi se mai il-prosekuzzjoni kellha titlob korrezzjoni sabiex l-akkuża tiġi taqra fis-27 ta' April 2021.

.../...

Illi fid-dawl ta' dan l-aggravju tal-appellant jikkonsisti fil-fatt illi ġjaladarba l-korrezzjoni ma saritx għad-data tas-27 ta' April 2021 u ġjaladarba l-korrezzjoni saret BISS għat-2 ta' Settembru 2020 l-appellant ma seta' qatt jinstab ħati. Illi mhux minnu kif tgħid is-sentenza illi l-imputat ġie akkużat li kkommetta r-reat fit-2 ta' Settembru 2021 u fix-xhur ta'qabel. L-imputat ġie akkużat talli kkommetta r-reat fit-2 ta' Settembru 2020 u fix-xhur ta' qabel u bil-korrezzjoni huwa ġie li kkommetta r-reat fit-2 ta' Settembru 2020 biss.

Għalkemm huwa minnu illi l-akkuża ġiet korretta u ċjoe mis-sena 2020 ġiet taqra 2021 madanakollu l-Ewwel Qorti kienet marbuta bil-verbal u għalhekk ma setgħet qatt tikkonsidra (kif filfatt għamlet) wkoll iż-żmien ta' qabel ġjaladarba dan ma ġiex ivverbalizzat.

Illi anke li kieku wieħed kellu ma jaqbilx ma' dan l-aggravju ix-xhur t'' qabel kellhom se mai ikopru wkoll ix-xhur ta' Awwissu, Lulju u se mai Ġunju u mhux ukoll April. Normalment meta tingħata data u li tkun tinkludi l-jiem u x-xhur ta' qabel għaliex x'aktarx ma jkunx seħħ reat wieħed iżda pluralita' ta' reati oħra u li d-dati ta' meta jkunu seħħew ma kinux preċiża. Għall-kuntrarju fil-każ odjern id-data ta' meta seħħ l-allegat reat kienet ben preċiża.

../..

Illi a bażi ta' dan l-insenjament l-Ewwel Qorti kellha tillibera lill-appellant minn kull imputazzjoni u ħtija.

ii)Il-Piena erogata ma kinitx dik indikata fiċ-ċirkostanzi tal-każ: illi t-tieni aggravju tal-appellant jirrigwarda l-piena erogata. Dan l-aggravju qiegħed jiġi avvanzat biss bla preġudizzju għall-ewwel aggravju u din il-Qorti qiegħda tiġi umilment mitluba tinoltra ruħa fih fl-eventwalita' biss li tiċħad l-ewwel aggravju tal-appellant.

Illi l-appellant ġie kkundannat iħallas multa ta' Ewro 3000. Huwa minnu illi l-liġi tispeċifika priġunerija għal perjodu massimu ta' 18 -il xahar jew multa ta' mhux aktar minn Ewro 70,000 madanakollu hawn si tratta ta' għaxar ċilindri tal-gass mimlija li ma ġiex ippruvat li kienu ta' perikolu għan-nies u għalhekk ċertament multa ta' Ewro 3000 ma kinitx indikattiva fiċ-ċirkostanzi. Il-qorti setgħet imponiet multa ferm inqas ġjaladarba ma rriżulta ebda perikolu għan-nies jew setgħet addirittura applikat il-provvedimenti tal-Kapitolu 446 u lliberat lill-appellant bil-kondizzjoni li ma jikkommettix reat ieħor. Hekk jew hekk il-Qorti ma kinitx prekluża milli tagħmel dan. Peress li dan ma seħħx mill-Ewwel Qorti l-appellant qiegħed jistieden lil din l-Onorabbli Qorti billi jew tapplika l-Kapitolu 446 u ma timponix piena jew tapplika piena nqas gravuża.

Illi ta' min josserva wkoll li mix-xhieda tiegħu datata t-22 ta' Novembru 2022, Paul Montanaro xehed 'illi sussegwetement saru żewġ ispezzjonijiet oħra min-naħa tagħna. Waħda fil-11 ta' Mejju 2021 u l-oħra fit-28 ta' Lulju 2021 u fl-ebda istanza ma nstab li kien għad hemm ċilindri fuq il-lok'. Dan ifisser biss għalhekk illi meta saret l-ewwel spezzjoni (wara l-allegat reat tas-27 ta' April 2021) u ċjoe fil-11 ta' Mejju 2021 (ben 14 -il jum wara) l-appellant kien diġa ġie in linea mal-liġi. Dan reġa' ġie kkonfermat ukoll fl-aħħar spezzjoni tat-28 ta' Lulju 2021. Meta l-Qorti tara illi persuna jkun obda l-ordnijiet tal-awtoritajiet jiġi in linea mal-liġi b'mod speditissimu u juri li mhux prsuna sfidanti, timxi miegħu bi klemenza liema bħalha.

D. IL-PARTI ĠENERALI

4. Illi din il-Qorti hija Qorti ta' reviżjoni. Ir-rwol tagħha huwa li tirrevedi s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati. Din il-Qorti ma tbiddilx l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Qorti tal-Maġistrati meta din tkun għamlet apprezzament korrett tal-provi li jkunu inġiebu quddiemha. Dwar l-irwol ta' din il-Qorti bħala Qorti tal-Appell Kriminali, fis-sentenza **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Emanuel ZAMMIT** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri)[1] intqal hekk:

> kif dejjem gie ritenut huwa principju stabbilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti li hija ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragjonevolment u legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-ewwel Qorti izda taghmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l- ewwel Qorti kinitx ragjonevoli fil-konkluzjoni taghha. Jekk, izda, din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-ewwel Qorti, fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment jew legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha, allura din tkun raguni

[1] Tal-21 t'April 2005. Ara wkoll Ara, fost ohrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u r-**Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina** 24 ta' April 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan** et, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

Fil-kawża **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa** ġie mistqarr li :

> Kif gie ritenut diversi drabi, hawn qieghdin fil-kamp ta' l- apprezzament tal-fatti, apprezzament li l-ligi tirrizerva fl- ewwel lok lill-gurati fil-kors tal-guri, u li din il-Qorti ma tiddisturbahx, anke jekk ma tkunx necessarjament taqbel mija fil-mija mieghu, jekk il-gurati setghu legittimament u ragonevolment jaslu ghall-verdett li jkunu waslu ghalih. Jigifieri l-funzjoni ta' din il-Qorti ma tirrizolvix ruhha f'ezercizzju ta' x'konkluzjoni kienet tasal ghaliha hi kieku kellha tevalwa l-provi migbura fi prim'istanza, imma li tara jekk il-verdett milhuq mill-gurija li tkun giet "properly directed", u nkwadrat fil-provi prodotti, setax jigi ragonevolment u legittimament milhuq minnhom. Jekk il-verdett taghhom huwa regolari f'dan is-sens, din il-Qorti ma tiddisturbahx (ara per ezempju Ir-Repubblika ta' Malta v. Godfrey Lopez u r-Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina decizi minn din il-Qorti fl-24 ta' April 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Lawrence Asciak sive Axiak deciza minn din il-Qorti fit-23 ta' Jannar 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Mustafa Ali Larbed deciza minn din il-Qorti fil-5 ta' Lulju 2002, ir-Repubblika ta' Malta v. Thomas sive Tommy Baldacchino deciza minn din il-Qorti fis-7 ta' Marzu 2000, u r-Repubblika ta' Malta v. Ivan Gatt deciza minn din il-Qorti fl-1 ta' Dicembru 1994).

valida, jekk mhux addirittura impellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni.

5. Għalhekk bħala regola[2] din il-Qorti tal-Appell Kriminali ma tagħmilx evalwazzjoni ġdida tal-provi u tiddeċiedi l-każ hi mill-ġdid b'mod li tissostitwixxi dak ix-xogħol li tkun għamlet il-Qorti tal-Maġistrati qabilha. Il-Liġi timponi l-obbligu fuq il-Qorti tal-Maġistrati li tagħmel l-analiżi tal-provi u tal-argumenti legali fil-kawża biex imbagħad tkun dik il-Qorti li tasal għall-konklużjoni jekk l-imputat ikunx ħati jew mhux ħati tal-imputazzjonijiet li jkunu inġiebu għall-ġudizzju tagħha. Imbagħad jekk xi parti tħossha aggravata minn dik is-sentenza, il-Liġi tipprovdi r-rimedju ta' reviżjoni ta' dik is-sentenza quddiem din il-Qorti. Għalhekk bħala regola, ir-rwol ta' din il-Qorti mhux dak li tissostitwixxi x-xogħol li tkun għamlet il-Qorti tal-Maġistrati iżda li tirrevedi x-xogħol li jkun sar minn dik il-Qorti biex tara jekk il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx, legalment u raġonevolment, tasal għall-konklużjonijiet li tkun waslet għalihom. Din il-Qorti tagħmel dan billi tistħarreġ hi stess il-provi li jkunu inġiebu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u l-argumenti li jkunu saru quddiemha. Tant hu hekk li huwa biss f'każijiet eċċezzjonali li din il-Qorti tista' taċċetta li jiġu prodotti provi ġodda fi stadju ta' appell.[3]

6. Jekk din il-Qorti tara li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom skont il-provi u l-argumenti legali li kellha quddiemha, **<u>anke jekk in bażi tal-istess provi din il-Qorti setgħet tasal għal konklużjonijiet differenti</u>**, din il-Qorti xorta ma tibdilx il-konklużjonijiet milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati. Dan peress li jekk il-Qorti tal-Maġistrati tkun għamlet xogħolha tajjeb, u waslet għal konklużjoni jew waħda mill-konklużjonijiet li hija setgħet legalment u raġonevolment tasal għalihom in bażi għall-provi u l-argumenti legali miġjuba quddiemha u allura tkun waslet għal konklużjoni li fiċ-ċirkostanzi tal-każ kienet korretta jew waħda mill-konklużjonijiet korretti li setgħet tasal għalihom, din il-Qorti ma tkunx tista tibdel dik il-konklużjoni sempliċiment għaliex ma tkunx taqbel magħha għax kienet konklużjoni differenti minn dik li din il-Qorti kienet tasal għaliha li kieku kienet qed tiddeċiedi hi l-każ.

7. Apparti minn hekk il-fatt biss li l-appellant ma jkunx jaqbel mal-konklużjonijiet tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati mhux biżżejjed

[2] u dan sakemm ma jkunx hemm raġunijiet eċċezzjonali entro l-parametri ta' dak li jipprovdi l-artikolu 428(3)(5) tal-Kodiċi Kriminali li din il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi hi l-meritu tal-kawża.
[3] U dan biss fil-parametri tar-restrizzjonijiet imsemmija fl-artikolu 424 tal-Kodiċi Kriminali.

biex din il-Qorti tibdel is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati. Biex il-konklużjoni tal-Qorti tal-Maġistrati tkun tista' tiġi mibdula fl-istadju tal-appell, din il-Qorti trid tkun konvinta li, in bażi għall-provi u l-argumenti legali li tresqu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, dik il-Qorti ma tkunx setgħet legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjoni li tkun waslet in kwantu bħala riżultat ta' dawk il-provi il-konklużjoni li tkun waslet għaliha l-Qorti tal-Maġistrati ma setgħetx tkun dik jew waħda minn dawk li tkun waslet għalihom. Dan allura jfisser li biex din il-Qorti tkun tista' tirrevedi jew tibdel dik il-konklużjoni jkun irid jirriżulta li l-Qorti tal-Maġistrati tkun b'xi mod żbaljat fl-apprezzament tal-provi jew fl-interpretazzjoni tal-argumenti legali imresqin quddiemha. Huwa frott ta' dan l-iżball li jkun sar mill-Qorti tal-Maġistrati li allura jagħti lok lil din il-Qorti tqis li ma jkunx sigur u sodisfaċenti li tistrieħ fuq dawk il-konklużjonijiet li jkunu ġew milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati. F'dak il-każ allura ma jkunx jista' jingħad li l-Qorti tal-Maġistrati tkun setgħet legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjoni li tkun waslet għaliha biex b'hekk, din il-Qorti bħala Qorti tal-Appell Kriminali u allura qorti ta' reviżjoni jkollha s-setgħa u d-dmir li tibdel dik is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati, jew dawk il-partijiet minnha li jirriżultaw li jkunu żbaljati jew li ma jirriflettux il-Liġi.[4]

8. Issa l-Liġi tafda primarjament f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati l-eżerċizzju tal-analiżi tal-provi u l-ġudizzju dwar jekk l-imputat huwa ħati jew mhux ħati tal-imputazzjonijiet li jkunu ġew miġjuba kontra tiegħu. Dan peress li l-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, in kwantu tkun il-Qorti ta' ġurisdizzjoni dwar il-meritu tal-każ partikolari, tkun fl-aħjar qagħda li tqis u tevalwa l-provi kollha għaliex, normalment, tkun għexet personalment il-proċess quddiemha. Dik il-Qorti hija fdata bl-irwol li tara u tisma' lix-xiehda jixhdu quddiemha - ħaġa li bħala regola din il-Qorti – in kwantu hija Qorti ta' reviżjoni – ma jkollhiex l-opportunita li tagħmel.

---

[4] Ara wkoll, fost oħrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Rida Salem Suleiman Shoaib**, 15 ta' Jannar 2009; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Paul Hili**, 19 ta' Gunju 2008; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Etienne Carter**, 14 ta' Diċembru 2004; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eleno sive Lino Bezzina,** 24 ta' April 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak,** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**, 5 ta' Lulju 2002; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Diċembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan et**, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

9. U minn dan joħroġ kemm huwa għaqli li l-Liġi tħalli prinċipalment dan l-eżerċizzju ta' analiżi, apprezzament tax-xiehda u l-eventwali deċiżjoni fil-meritu dwar il-ħtija tal-imputat f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati. U huwa għalhekk ukoll li dan l-eżerċizzju li jsir minn dik il-Qorti fih responsabilita kbira; u li din il-Qorti ttih il-piż li jixraqlu, b'mod li allura dak l-eżerċizzju ta' analiżi u skrutinju ma jistax jiġi disturbat kif ġieb u laħaq. Kif spjegat iżjed il-fuq jiġi disturbat meta din il-Qorti ta' reviżjoni tara li d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati ma tkunx waħda minn dawk li legalment u raġonevolment setgħet tasal għalihom.

10. Anke fejn il-Qorti tal-Maġistrati, għal xi raġuni jew oħra, ma tkunx semgħet ix-xhieda kollha hi stess, xorta waħda l-Liġi tafda l-eżerċizzju tal-analiżi u deċiżjoni dwar il-fatti f'idejn dik il-Qorti tal-Maġistrati. Il-Qorti tal-Appell ma taqbadx u tibdel id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati kif ġieb u laħaq, u dan għar-raġuni miġjuba fil-kawża **Il-Pulizija vs. Lorenzo Baldacchino** deċiża mill-Qorti Kriminali bħala Qorti ta' appell deċiża nhar it-30 ta' Marzu 1963 mill-Imħallef William Harding fejn intqal is-segwenti:

> Ma hemmx bżonn jinghad li l-komportament tax-xhud (demeanour) hu fattur importanti ta' kredibilita (ara Powell, On Evidence, p. 505), u kien, ghalhekk, li inghad mill-Qrati Ingliżi segwiti anki mill-Qrati taghna, illi "great weight should be attached to the finding of fact at which the judge of first instance has arrived" (idem, p. 700), appuntu ghaliex "he has had an opportunity of testing their credit by their demeanour under examination".

11. Biex tagħlaq fuq dan il-punt, din il-Qorti tirreferi għall-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Vincent Calleja** deċiż nhar is-7 ta' Marzu 2002 fejn dwar l-irwol aħħari ta' din il-Qorti tal-Appell bħala qorti ta' reviżjoni tas-sentenżi tal-Qorti tal-Maġistrati intqal li:

> F'dan l-ezercizzju pero' din il-Qorti ser issegwi l-insenjament ta' din il-Qorti diversament preseduta u dik tal-Qorti tal-Appell Kriminali minn appelli mill-Qorti Kriminali u cioe' li il-funzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti mhux li terga taghmel gudizzju mill-gdid fuq il-kaz partikolarment ghal dak li jirrigwarda il valutazzjoni u evalwazzjoni tal-fatti tal-kaz, imma biss li tillimita ruha li tara jekk id-decizjoni tal-ewwel Qorti hix "unsafe and unsatisfactory" fuq il-bazi tar-rizultanzi fil-prim'istanza. Mhux bizzejjed li din il-Qorti jista' jkollha opinjoni differenti mill-ewwel Qorti ghal dak li jirrizulta mill-provi, ghax, jekk l-ewwel Qorti setghet ukoll xorta wahda tasal ghad-decizjoni li waslet ghaliha fuq il provi li kienu quddiemha, mhux il-funzjoni ta' din il-Qorti li tissostiwixxi tali decizjoni bid-decizjoni taghha.

E. IL-KUNSIDERAZZJONIJIET TA’ DIN IL-QORTI

12. Illi mill-provi mresqa mill-Prosekuzzjoni jirriżulta nhar it-2 ta’ Settembru 2021 għall-ħabta tas-19.30 saret spezzjoni mill-Pulizija ġewwa l-istabbiliment ‘tal-Merħba Food Store’ li kien ta’ proprjeta’ ta’ Sabri Abdelaziz KHALIFA u li jinsab fi Triq Il-Ġifen, f’San Pawl Il-Baħar. Hawnhekk seta’ jiġi nnutat li fil-parapett tal-ħanut kien hemm tank mimli bl-LPG u dan kellu permess mill-awtorita’ kompetenti. L-ispezzjoni kompliet ġewwa blokka tal-appartamenti li kienu jinsabu biswit l-imsemmi ħanut fl-indirizz ‘Bloom Flats’ u li kienu tal-istess sid u fil-komun ta’ din il-blokka tal-appartamenti setgħu jiġu nnutati sitt ċilindri tal-LPG.

13. Illi rriżulta li Sabri Abdelaziz KHALIFA stqarr mal-Pulizija li huma ma kellux permess mill-awtoritajiet kompetenti sabiex jaħżen dawk it-tankijiet tal-LPG li nstabu fil-komun ta’ ‘Blooms Flats’ fi Triq Il-Ġifen, f’San Pawl Il-Baħar.

14. Illi jirriżulta wkoll li l-Awtorita’ kompetenti diġa’ kienet wettqet ispezzjoni fl-istess stabbiliment nhar is-27 ta’ April tas-sena 2021 nonche’ ħames xhur qabel l-ispezzjoni magħmula mill-Pulizija li wasslet sabiex l-appellant jitressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) b’rabta ma’ sejba ta’ ċilindri tal-LPG magħmula nhar it-2 ta’ Settembru 2021.

15. Sussegwentement, nhar il-15 ta’ Frar 2022, il-Pulizija ressqu lill-appellant Sabri Abdelaziz KHALIFA sabiex iwieġeb għall-imputazzjonijiet kif dedotti b’rabta ma’ dan il-każ.

Kunsiderazzjonijiet b’rabta mal-ewwel aggravju tal-appellant dwar il-korrezzjoni tad-data tal-imputazzjoni u s-sussegwenti sejbien ta’ ħtija skont il-parametri temporali tal-imputazzjoni kif korretti.

16. L-appellant jikkontesta s-sejbien ta’ ħtija tiegħu mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) għaliex meta fis-seduta tat-22 ta’ Novembru 2022 saret korrezzjoni fid-data taċ-ċitazzjoni, l-imputazzjoni li kienet taqra “02 ta’ Settembru 2020 u fix-xhur ta’ qabel” ġiet korretta s-sena biex b’hekk bil-korrezzjoni id-data li fiha l-allegat reat seħħ ġiet taqra “02 ta’ Settembru 2021”. Dan allura kien ifisser li b’dik il-korrezzjoni, id-

data ta' meta allegatament seħħ ir-reat ma baqgħetx tinkludi wkoll il-partikolarita taż-żmien 'u fix-xhur ta' qabel'.

17. L-appellant jikkontendi wkoll li anki jekk għall-grazzja tal-argument, l-imputazzjoni kif korretta kienet taqra "it-2 ta' Settembru 2021 u fix-xhur ta' qabel", ir-reat seħħ nhar is-27 ta' April 2021 u għalhekk il-frażi "fix-xhur ta' qabel" ma setgħetx testendi għal tul ta' żmien li jkopri wkoll il-ħames xhur ta' qabel id-data tat-2 ta' Settembru 2021.

18. L-Artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali jaqra hekk:

> Iċ-ċitazzjoni għandha ssemmi ċar il-persuna mħarrka, u għandu jkun fiha, fil-qosor il-fatti tal-akkuża, bil-partikularitajiet ta' żmien u ta' lok li jkunu jinħtieġu, jew li jistgħu jingħataw.

19. Il-partikolaritajiet taż-żmien, lok, u ħin ta' meta jitwettaq reat daqskemm ukoll tal-fatti li jsawruh iridu jkunu preżentati fiċ-ċitazzjoni b'mod inekwivoku sabiex il-ġudikabbli jkollu stampa ċara ta' dak li huwa jkun sejjer jiġi mixli bih u jipprepara d-difiża tiegħu adegwatament.[5]

20. Għalkemm oriġinarjament l-iskop wara dan l-artikolu kien sempliċiment biex il-ġudikabbli jkun avżat li jkun ġie mħarrek fil-Qorti f'data u ħin partikolari, maż-żmien, l-importanza wara li d-dettalji imniżżla fl-avviż tat-taħrika jkunu preċiżi saret iżjed markata. L-iżvilupp fl-interpretazzjoni tal-Liġi proċedurali penali Maltija magħquda mal-iżviluppi fil-kamp tal-jeddijiet tal-bniedem bdew jeħtieġu dejjem iżjed linejarita' u inekwivokabilita' fil-preżentazzjoni taċ-ċitazzjoni bħala l-bażi tal-imputazzjonijiet kontra l-imputat.

---

[5] L-ispirtu tal-Artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali ġie mistħarreġ fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Mario Bezzina** deċiż nhar is-26 ta' Mejju 2004:

> Fis-sentenza moghtija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Buttigieg** fil-25 ta' Lulju 1994, intqal:
>
> > "L-insenjament tal-qrati taghna, kemm dawk superjuri kif ukoll inferjuri, hu tista' tghid univoku u gie kristallizzat fis-sentenza tal-Qorti Kriminali (li allura kienet tisma' appelli mill-qrati inferjuri) tas-6 ta' Dicembru, 1948 fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Arthur S. Mortimer A. & C.E.** (Vol.XXXIII.iv.758) li dahlet ukoll fl-origini tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 360, introdott fl-1911. Brevement, ic-citazzjoni ma hi xejn hlief avviz jew ordni sabiex ilgudikabbli jidher quddiem qorti inferjuri fil-hin u data ii jigu indikati lilu, minflok ma jingieb quddiem dik il-qorti taht arrest (Art.360(1)). Din ic-citazzjoni ma hix il-bazi tal-akkuza, bhalma hu l-kaz tal-att ta' akkuza quddiem il-Qorti Kriminali. L-akkuza jew imputazzjoni tigi profferita fil-qorti inferjuri meta tinqara mill-prosekuzzjoni: 'La vera imputazione si deduce contro l'imputato dalla prosecuzione dinanzi alla Corte stessa. La lotta fra la prosecuzione e l'imputato non si impegna per mezzo della citazione, ma si impegna per mezzo della querela, della esposizione dei fatti che seguono innanzi alla Corte per parte dell'ufficiale prosecutore' (ara sentenza citata, pagna 761). Dan ifisser li galadarba lpersuna mharrka effettivament tidher quddiem il-qorti, il-funzjoni principali tac-citazzjoni (ghax hemm funzjonijiet ohra, bhal, per ezempju, ii l-imputat ikun jaf biex qed jigi akkuzat sabiex ikun jista' jiddefendi ruhhu sew, kif ukoll l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni) tkun giet ezawrita (ara f'dan is-sens ukoll is-sentenza ta' din il-Qorti tad-19 ta' Gunju, 1989 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Noel Zarb Adami)."

21. Issa, il-pożizzjoni klassika imħaddna mill-ġurisprudenza kienet dik li ċ-ċitazzjoni għandha sservi biss bħala 'avviso a comparire' u li allura l-funzjoni tagħha għandha tkun meqjusa eżawrita jekk u meta l-imputat jippreżenzja ruħu l-Qorti u jissottometti ruħu għall-ġudizzju tal-Qorti. Skont din il-linja tal-ħsieb, xi impreċiżjonijiet li jolqtu dawk il-partikolaritajiet li għandha jkun fiha ċ-ċitazzjoni tal-kawża indikati fl-Artikolu 360 (2) tal-Kodiċi Kriminali ma jwasslux għan-nullita' taċ-ċitazzjoni dment li l-iskop tagħha jkun intlaħaq.

22. Din il-Qorti rat li sa minn żmien il-posizzjoni adottata mill-Imħallef Harding fis-sentenzi tiegħu, il-posizzjoni regolanti ċ-ċitazzjoni saret kunsidrata ius receptum u tisħaq fuq il-fatt li fejn ikun hemm diskrepanza bejn dak imniżżel fiċ-ċitazzjoni għal dak li jirriżulta fil-kwerela u quddiem il-Qorti, huwa dak li jirriżulta quddiem il-Qorti li jipprevali u mhux dak li jkun miktub fiċ-ċitazzjoni, sakemm ma jkunx hemm diskrepanzi kbar tali li l-akkuża ma tkunx sostenibbli. Dak li l-imputat fi proċediment quddiem il-Qorti tal-Maġistrati[6] għandu dritt għalih huwa li, meta jirriżulta li hemm diskrepanza bejn dak li hemm fiċ-ċitazzjoni u dak li jirriżulta mill-provi, jingħata l-opportunita li jiddefendi ruħu dwarha, u dan sakemm dik id-diskrepanza, ossija variance ma tkunx tirrendi l-imputazzjoni tant inċerta li allura tkun nulla minnha nnifisha.

23. Il-ġurisprudenza evoluta saret tagħti iżjed piż lid-dokument taċ-ċitazzjoni li, għalkemm mhux identiku għall-att tal-akkuża quddiem il-Qorti Kriminali, xorta waħda jibqa dak li bih proċedura kriminali tiġi istitwita quddiem Qorti ta' Ġustizzja Kriminali. Allura għalkemm in-natura legali ta' dan l-att ġudizzjarju baqgħet invarjata, dak li inbidel kien il-mod kif il-Qrati jħarsu lejn l-essenza u l-importanza tal-kontenut ta' dak id-dokument in kwantu bħala d-dokument li minnu titnissel ix-xilja, dan irid ikun jikkontjeni partikolaritajiet ċari, inekwivoċi u preċiżi b'mod li jippermetti lill-ġudikabbli li jkun jista' faċilment jifhem dak li l-Istat ikun qiegħed jixlih bih biex ikun jista' jiddefendi ruħu sew minn tali xilja.[7]

---

[6] skont l-artikolu 374(i)(i) kif ukoll reż applikabbli għal proċedimenti ex officio bl-artikolu 375(c) jew bl-artikolu 390(1) tal-Kodiċi Kriminali fil-proċedimenti istruttorji.

[7] Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Glen Debattista** tat-23 ta' Diċembru 2003 din il-Qorti diversament presjeduta saħqet:

> L-iskop tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 360 hu sabiex l-imputat ikun mill-bidu nett f'posizzjoni li jkun jista jiddefendi ruhhu adegwatament, b'mod ukoll li f'kawzi sommarji huwa jressaq il-kaz u l- provi tieghu fl-istess gurnata li jitressaq quddiem il-qorti u s-sentenza tinghata wkoll f'dik il-gurnata (Art. 377(1)). Ghalhekk, jekk "il-fatti ta' l-akkuza" ikunu gew redatti b'tali mod li l-imputat ma jkunx jaf b'xhiex qed jigi verament akkuzat, sia ghal dawk li huma fatti u sia ghal dik li hija ligi, huwa jista' jew igib din il-lanjanza a konjizzjoni tal-qorti sabiex il-qorti tordna lill-

24. Anzi, l-ġurisprudenza tisħaq li huwa permess ukoll li f'dawk il-każijiet fejn fiċ-ċitazzjoni jkun hemm xi żbalji, impreċiżjonijiet jew ineżattezzi tkun tista' ssir il-korrezzjoni taċ-ċitazzjoni fejn ikun hekk meħtieġ - anki f'każijiet ta' natura sommarja - sabiex l-imputat ikun jista' jirregola l-linja difensjonali tiegħu fid-dawl tal-korrezzjonijiet tal-partikolaritajiet taċ-ċitazzjoni. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. John Mary Briffa** deċiż nhar it-18 ta' Ottubru 2005 intqal li l-Prosekuzzjoni **<u>għandha obbligu</u>** sabiex titlob din il-korrezzjoni tempestivament. Din il-pożizzjoni ġiet ukoll segwita f'każijiet sussegwenti fosthom **f'Il-Pulizija vs. Warren Piscopo**[8] u **Il-Pulizija vs. Rita Theuma**.[9]

25. F'każ li jkunu jirriżultaw impreċiżjonijiet fiċ-ċitazzjoni dawn ma jissarfux b'mod awtomatiku fil-liberazzjoni tal-imputat.[10] F'sitwazzjoni fejn in-nuqqas ta' rekwiżiti ma jippreġudikax il-każ kontra l-imputat, il-Liġi stess tippermetti li l-kawża tibqa' għaddejja wara li jsiru d-debiti korrezzjonijiet.

> prosekuzzjoni tkun aktar cara jew, wara li l-prosekuzzjoni tkun ghalqet il-kaz taghha – u allura l-imputat ikun certament jaf x'inhuma l-fatti li jkunu qed jigu imputati – jitlob differiment biex ikun jista' jipprepara d-difiza tieghu.

[8] Deċiża nhar id-19 ta' Ottubru 2011. Fl-appell **Piscopo**, il-Qorti għamlet ukoll referenza għal appell ieħor fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Nicolai Magrin** fejn għalkemm f'din tal-aħħar l-eċċezzjoni mistħarrġa kienet dik tan-ne bis in idem, fuq ir-rekwiżiti tal-Artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali intqal hekk

> **Illi din il-Qorti ma tistax ma tirrimarkax li dan l-inċident kollu seta' ġie evitat kieku l-Ispettur Prosekutur fl-ewwel kawża, appena ntebaħ li kellu żball fil-ħin li kien indikat fil-komparixxi, talab korrezzjoni biex iz-żewġ ittri 'am.' jinbidlu u jiġu sostitwiti biz-zewg ittri 'pm.'** Dan seta' jsir tempestivament kieku lprosekutur kien 'alert' biżżejjed u l-Ewwel Qorti żgur li kienet tilqa' t-talba għal tali korrezzjoni u, f'każ li ma tilqagħhiex, tali deċiżjoni kienet tkun appellabbli. Dan pero' ma sarx meta seta' u kellu jsir fl-ewwel process. [...] f'dan il-każ din l-eċċezzjoni [ta' ne bis in idem] mhix applikabbli. Dan għaliex it-testimonjanza tas-Surgent (u ovvjament tax-xhieda l-oħra tal-Prosekuzzjoni) dwar il-ħin tal-inċident qatt u qatt ma setgħet twassal biex tinstab ħtija kontra l-appellat f'dik il-kawża għaliex altru inċident li ġara fit-tmienja u kwart ta' filgħodu u altru inċident li ġara fit-tmienja u kwart ta' bil-lejl. Għalhekk it-tieni kawża bażata fuq komparixxi li turi l-ħin bħala dak tat-8.15p.m. kienet materjalment differenti f'element importanti mill-ewwel akkuża, u ċioè l-ħin.

[9] Deċiża nhar id-19 ta' Ottubru 2011.

[10] Hekk intqal fost oħrajn, fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Joseph Zahra** deċiż nhar il-5 ta' Awwissu 2003:

> Pero`, kif din il-Qorti kellha l-okkazzjoni li tosserva diversi drabi, in-nuqqas ta' xi rekwizit imsemmi fis-subartikolu (2) tal-Artikolu 360 ma jwassalx ghan-nullita` tac-citazzjoni (jew tal-imputazzjoni jew imputazzjonijiet) u anqas ma jwassal necessarjament ghall-liberazzjoni ta' dak li jkun. Jekk, minhabba l-mod kif inhuma redatti l-imputazzjonijiet, l-imputat ma jkunx jista' jiddefendi ruhhu adegwatament huwa jista' jgib dan l-ilment a konjizzjoni tal-qorti biex din tiehu l-mizuri necessarji. Jista' wkoll, wara li jkun sema' l-provi tal-prosekuzzjoni, jitlob differiment jew posponiment biex ikun f'posizzjoni li jaghmel id-difiza tieghu, minflok ma jghaddi ghad-difiza minnufih wara l-kaz tal-prosekuzzjoni, kif suppost li jsir f'kull kawza (ara, in partikolari, l-Artikoli 374, 375 u 377(1) tal-Kodici Kriminali). S'intendi, tali differiment jew posponiment ghandu jinghata b'cirkospezzjoni kbira u biss f'kazijiet fejn ikun hemm xi nuqqas fil-mod kif il-prosekuzzjoni tkun ressqet l-imputazzjonijiet jew ikkonduciet il-kaz taghha, liema nuqqas ikun verament jista' jippregudika lill-imputat, ghax altrimenti facilmment jigri li l-kawza sommarja ma tibqa' sommarja xejn. Huwa proprju ghalhekk li l-Artikolu 360(2) jghid li c-citazzjoni ghandha jkollha certi dettalji, u cioe` sabiex l-imputat jigi preparat f'ewwel jum tas-smigh bid-difiza u bil-provi tieghu in difeza, u l-kawza tkun tista' tinqata' f'dik l-ewwel gurnata tas-smigh.

26. Biss, fejn ikun jirriżulta li l-partikolaritajiet indikati fiċ-ċitazzjoni huma għal kollox differenti minn dak li jirriżulta mill-provi - in kwantu jkunu jeżistu diskrepanzi fundamentali li jolqtu s-sustanza jekk mhux ukoll is-sostenibilta' tal-azzjoni kontra l-ġudikabbli - il-każ ma jkunx jista' jirnexxi fuq il-binarju tal-imputazzjoni kif miġjuba.

30. Il-ġurisprudenza għalhekk taċċetta li f'ċerti ċirkostanzi jista' jkun hemm differenzi jew xi diskrepanzi bejn dak imputat u l-provi riżultanti – ossija *variances.* Iżda mhux kull tali *variance* twassal sabiex persuna mixlija tiġi meħlusa mill-imputazzjoni minħabba dubju dettat mir-raġuni dwar il-fatti tal-każ. Bħala eżempju, fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs Joseph Zammit** deċiż fit-13 ta' Jannar 2016, ġie mistqarr li għalkemm ma kienx hemm dubju li "għall-ħabta tal-11.00" mhux l-istess bħal "għall-ħabta ta 14.00", l-anqas ma kien hemm dubju li l-appellant kien jaf sew għall-liema inċident il-każ kien qiegħed jirreferi. Imbagħad fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Alfred Grixti** deċiż fis-26 ta' Marzu 2018 differenza fil-komparixxi bejn l-isem "Mary" u "Maria" kienet ritenuta bħala li ma taffettwax l-imputazzjoni u l-aggravju relattiv ġie miċħud.

27. Fejn jirriżulta li jkun hemm differenzi jew diskrepanzi kbar jew sostanzjali bejn il-partikolaritajiet imsemmija fl-avviż u dawk riżultanti mill-provi, allura wieħed qajla jista' jitkellem fuq sempliċi *variance*. *Variance* tista' tkun kbira daqskemm żgħira. B'hekk il-Qorti tkun trid tistħarreġ in-natura ta' dik il-*variance* u l-effett li din ikollha fuq l-azzjoni penali li tkun qegħda tiġi trattata quddiemha.

28. Id-dottrina tal-*variance* mhix intiża li tagħmel tajjeb għal differenzi jew diskrepanzi bejn il-partikolaritajiet imsemmija fiċ-ċitazzjoni u l-provi prodotti li jkunu ta' natura tali li jolqtu xi dettall essenzjali u importanti għall-integrita u sostenibilita tal-akkuża. Jekk id-diskrepanza jew differenza bejn il-partikolaritajiet fiċ-ċitazzjoni u l-provi prodotti jkunu tali li bihom ikun jista' jinħoloq dubju dettat mir-raġuni dwar ir-reat innifsu, jew iwassal għal xi reat jew reati differenti minn dak imputat jew saħansitra għal nuqqas ta' reat - u dan jibqa' ma jiġix indirizzat bid-debiti korrezzjonijiet fl-istadji opportuni - allura l-kwistjoni hemmhekk ma tistax titqies li tkun riżolta b'sempliċi riferenza għad-dottrina tal-*variances* in kwantu l-integrita tal-azzjoni penali u s-sostenibilita tal-ġudizzju jkunu ġew milquta. Tant hu hekk li anke l-Imħallef Harding kien jisħaq li f'ċerti każi il-variance tkun tista' tirrendi l-imputazzjoni tant inċerta li allura tkun nulla minnha nnifisha.

29. B'hekk ladarba l-Prosekuzzjoni għandha r-responsabbilta' li tixli, hija trid tara li dak li tixli bih ikun fattwalment u legalment korrett. Jekk iċ-ċitazzjoni jkun fiha ineżattezzi jew żbalji, il-ġurisprudenza aċċettat li dawn fihom infushom ma jġibux, awtomatikament, in-nullita taċ-ċitazzjoni jew tas-sentenza. Iżda b'daqshekk ma jfissirx li l-Prosekuzzjoni tkun tista' tieħu attitudni leġġera jew allegra lejn dak li tikteb fiċ-ċitazzjoni, il-partikolaritajiet jew il-kontenut tagħha. Jibqa' dmir tal-Uffiċjal Prosekutur li jassigura li fejn ikun hemm żbalji, ineżattezzi jew impreċiżjonijiet, dawn għandhom jiġu korretti kemm jista' jkun malajr malli jiġi mikxuf l-iżball.

30. Għal dan il-għan allura l-Uffiċjal Prosekutur għandu dmir li jitlob li ssir il-korrezzjoni relattiva filwaqt li l-imputat ma għandux dritt li jwaqfu milli jagħmel tali talba għal korrezzjoni jew saħansitra jikkontendi li l-avviż huwa null. F'dak il-każ l-imputat għandu dritt jitlob differiment biex ikun jista' jirregola ruħu u jiddefendi ruħu aħjar. Dan għaliex jekk tirriżulta li xi wieħed mill-partikolaritajiet imsemmija fl-artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali ma jkunx jaqbel mal-provi prodotti, għalkemm dan ma jġibx in-nullita tal-avviż, ikun ukoll ifisser li dak li l-imputat ikun irid jirrispondi għalih u jiddefendi ruħu minnu jrid ikun b'riferenza għal dawk il-fatti li jirriżultaw mill-provi. U huwa għalhekk li, fi proċediment sommarju fejn id-differimenti għandhom ikunu l-eċċezzjoni u mhux ir-regola, l-imputat ikun jista' jitlob li jingħata differiment tal-udjenza sabiex ikun jista' jirregola ruħu u jiddefendi ruħu b'dawk iċ-ċirkostanzi ġodda li jkunu rriżultaw u dan biex jiġi evitat kwalunkwe ombra li biha jkun jista' jiġi deceived jew misled. Dment li huwa jingħata l-opportunita sħiħa li jiddefendi ruħu mill-istat li jkun irriżulta mill-provi, l-imputat ma jistax iressaq ilment.

31. Għalhekk jekk dik il-partikolarita li tkun tinsab fiċ-ċitazzjoni tirriżulta li tkun żbaljata, impreċiża jew ineżatta, in kwantu jirriżulta li tkun differenti jew diskordanti mal-prova li tkun ġiet prodotta u allura tkun tirriżulta *f'variance,* dik il-variance tista' tiġi indirizzata b'talba għal korrezzjoni taċ-ċitazzjoni biex din tiġi sanata.

32. Iżda jekk dik il-*variance* tkun tant kbira u diskordanti li bejn il-fatti imputati u dawk riżultanti li tirrendu l-azzjoni inċerta, mhux ċara, jekk mhux ukoll kontradittorja dwar jekk ir-reat ikunx seħħ, fejn ir-reat ikun seħħ jew jekk kienx l-imputat li wettaq ir-reat mill-lok jew

ċirkostanzi msemmija fil-provi - allura ma jkunx jista' jingħad li kien hemm sempliċi varjanza fis-sens tal-ġurisprudenza imsemmija. F'dak il-każ, l-azzjoni ma tkunx tista' tirnexxi għax il-parametri tax-xilja jkunu tant inbidlu radikalment li allura s-sejbien ta' ħtija fuq dawk il-fatti imputati meta mqabbla mal-fatti pruvati ma tibqax iżjed u allura l-imputazzjoni li tkun inċerta sa dak il-livell ma tkunx tista' titqies salvabbli. U naturalment il-ġudizzju naxxenti minnha ma jkunx jista' jitqies sikur u sodisfaċenti. Dan jingħad b'mod partikolari fid-dawl tal-iżviluppi fil-proċedura penali u fil-kamp tad-drittijiet tal-bniedem li ma jippermettux iżjed li tali sejbien ta' ħtija jitqies aċċettabbli fis-sistema legali Malti tal-lum. [11]

33. Ikun isegwi li għaldaqstant minkejja li l-funzjoni taċ-ċitazzjoni hija 'avviso di comparire' u ċerti impreċiżjonijiet, jekk korretti fil-mori tal-kawża, huma ammessi u aċċettati, dan ma jkunx ifisser illi kull forma ta' diskrepanza hija aċċettabbli u huwa fundamentali f'proċeduri kriminali li ċ-ċitazzjoni kif redatta tirrifletti l-fattispeċje tal-kawża daqskemm li tkun sorretta mill-provi miġjuba mill-Prosekuzzjoni.

34. Dak li l-Qorti trid tqis huwa – jekk persuna ġiet mixlija formalment li hija wetqet reat f'lok partikolari, id-deskrizzjoni preċiża ta' dik id-data, ħin, lok jew ċirkostanzi f'termini speċifiċi (u mhux f'termini ġeneriċi) issir parti essenzjali minn dik l-imputazzjoni in

---

[11] Per eżempju fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Kyle Stone** deċiż nhar l-20 ta' Settembru 2013, ġie ritenut:

> Illi fis-sentenza mogħtija fit-18 ta' Ottubru 2005 mill-Qorti ta' l-Appelli Kniminali fil-kawza fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs John Mary Briffa', fejn l-appellant f'dik il-kawża ġie akkuzat b'reati li allegatament sehhew "għall-habta tas-7.30 p.m." mentri l-provi kienu jirrigwardaw inċident li sehh "għall-ħabta tas-7.30 a.m.", intqal li:
>
> "L-imputazzjoni għalhekk kif impostata qed tirreferi għal xi ħaġa li allegatament ġrat tnax-il siegħa wara u l-ewwel Qorti hekk sabet lill-appellant ħati. **Mill-provi ma jirrizultax li ġara xi incident fil-hin indikat fl-imputazzjoni u għalhekk l-appellant ma setax jinsab ħati kif fil-fatt insab**. Il-frazi "għall-habta ta' "tindika hin approssimattiv u tinkludi hin vicin dak imsemmi fl-imputazzjoni izda zgur mhux tnax-il siegħa wara.'
>
> Illi dan l-istess prinċipju gie riaffermat mill-istess Qorti ta' l-Appell Kriminali f'diversi kawzi ohra inkluz dawk fl-ismijiet 'Pulizija vs Warren Piscopo' u Pulizija vs 'Rita Theuma, it-tnejn deċiżi fid-1 9 ta' Ottubru 2011. 35.

Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs Francis Portelli** maqtugħ fit-3 ta' Marzu 1992, ġie deċiż li n-nuqqas tal-partikolaritajiet imsemmija fl-artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali ma kienetx iġġib in-nullita taċ-ċitazzjoni; għalkemm id-difett tagħhom jista' jġib in-nullita' fil-każ li jirrendi l-imputazzjoni inċerta. Iċ-ċitazzjoni pero xorta kienet tirrikjedi li jkun fiha fatti tal-akkuża li tiġbor fiha r-reat jew reati ipotizzati u li eventwalment ikunu jridu jiġu moqrija fil-Qorti mill-Prosekuzzjoni ai termini tal-artikolu 374 u 375 tal-Kodiċi Kriminali skont il-każ. Iċ-ċitazzjoni għalhekk xorta waħda ried ikollha fiha l-fatti li juru ċar ir-reat li bih persuna tkun qed tiġi mixlija u dan għandu jsir mingħajr il-ħtieġa ta' tiġbid ta' kliem jew immaġinazzjoni u b'tali mod li l-imputat ikun jaf dwar liema reat jew reati jkun qed jiġi mixli bihom u għal liema reat għandu jwieġeb.

kwantu l-imputazzjoni li tkun qegħda tiġi kontestata lill-persuna imputata tkun qegħda tintrabat ma dik id-data, ħin, lok jew ċirkostanzi f’termini speċifiċi u mhux ma d-data, ħin, lok jew ċirkostanzi oħra.

35. U allura dan ifisser li jekk, gratia argomenti kien hemm lapsus da parti tal-Uffiċjal Prosekutur li jkun irrediġa ċ-ċitazzjoni, meta fl-istadju opportun tal-proċeduri jiġi a konjizzjoni ta’ diskrepanza ossija variance bejn dak miktub minnu fiċ-ċitazzjoni u l-provi prodotti, huwa obbligat li jaġixxi u jitlob lil Qorti li ssir id-debita korrezzjoni ta’ dik il-partikolarita li tkun essenzjali biex tkun tista’ tirnexxi dik l-imputazzjoni. Jekk il-lapsus jista’ jiġi sanat b’dan il-mod viġilanti u attiv tal-Prosekutur, il-lapsus vigilantiae tiegħu matul il-kors tal-kawża imbagħad ma jistax jiġi kondonat. U allura jekk il-lapsus li jipproduċi variance (li tkun waħda li ma tibdilx l-essenza jew is-sustanza tal-azzjoni penali b’mod li tirrendiha inċerta u konsegwentement nulla) u tali variance ma tiġix indirizzata b’talba għal korrezzjoni minn naħa tal-Prosekuzzjoni, allura mbagħad il-Qorti tal-Maġistrati ma tistax tagħmel tajjeb għal dak li l-Prosekutur ikun ħalla għaddej.

36. F’dan il-każ, it-talba għall-korrezzjoni fid-data saret u ġiet milqugħa. Verament li meta saret il-korrezzjoni ġiet emendata s-sena ta’ meta allegatament seħħ ir-reat. Iżda l-kumplament tal-partikolaritajiet marbuta mad-data u ż-żmien meta allegatament twettaq ir-reat ma ġewx mibdula.

37. Il-ġurisprudenza tiddibatti dwar l-estensjoni taż-żmien li l-frażi “xhur ta’ qabel” tkun tista’ tinkludi. L-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Paul Vella** deċiż fit-3 ta’ Settembru 2023 jadotta interpretazzjoni kemxejn restrittiva għal din il-frażi meta tali frażi ġiet meqjusa li tinkludi <u>**biss**</u> dawk il-ftit xhur qabel id-data speċifikata; u fi kwalunkwe każ ma jistgħux jidħlu fil-parametri temporali hekk preskritti avvenimenti li jkunu seħħew iżjed minn tnax il-xahar (sena) qabel.[12]

---

[12] Sitwazzjoni simili kienet ukoll ġiet trattata fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Pauline Fenech**, deċiża mill-Qorti tal-Maġistrati nhar il-11 ta’ Jannar 2022 fejn il-Qorti tat interpretazzjoni iżjed ristretta tal-kliem “xhur ta’ qabel” fejn argumentant li xhur qabel ma tinkludix sena sħiħa, u iddikjarat li:

> “Kif inghad, l-imputata ġiet mixlija illi kkommettiet ir-reati lkoll addebitati lilha fiċ-Ċitazzjoni “f’Mejju 2012 u fix-xhur ta’ qabel”. Isegwi għalhekk illi kif impostata, l-imputazzjonijiet jirreferu neċessarjament għal fatti li graw f’Mejju 2012 jew f’xhur anteċedenti dik id-data. Filwaqt li bl-użu tal-plural fil-kelma “xhur” l-ispazju temporali tal-fatti li għalihom jirreferu l-imputazzjonijiet jista’ jitqies li gie estiż ghal diversi xhur qabel Mejju 2012, il-Qorti pero` tqis illi l-parametri tal-kelma “xhur”, b’mod generali, għandhom ifissru dawk il-ftit xhur qabel id-data speċifikata u ma jistgħu qatt jiġġebbdu biex jinkludu fihom fatti li jkunu seħħew sitta, seba’ jew tmien xhur jew iktar, qabel. Wisq anqas ma jistgħu jidħlu fl-iskop tal-kliem “fix-xhur ta’ qabel”, dawk ix-xhur tas-sena ta’ qabel id-data”

38. Din il-Qorti, kif presjeduta kellha diġà l-opportunita tesprimi l-ħsieb tagħha fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Jefrin Grech**[13] fejn ġie osservat kif il-lokuzzjoni adoperata fiċ-ċitazzjoni għandha dejjem tiġi interpretata b'referenza għaż-żmien kif indikat fil-kalendarju. Il-lokuzzjoni "xhur ta' qabel" għandha tkun intepretata b'mod tali li ssir distinzjoni bejn "xhur" u "snin". Fejn il-parametri temporali jridu jestendu għal sena jew għall-aktar minn sena qabel data speċifika, allura l-lokuzzjoni li għandha tiġi użata trid tinkludi mhux biss il-kelma "xhur", iżda wkoll "snin". Dan peress li riferenza għal "xhur" qabel data speċifikata ma jistgħux ikopru perjodu ta' aktar minn tnax-il xahar minn dik id-data kif indikata. Iżda r-reat miġjub fiċ-ċitazzjoni – fil-verżjoni oriġinali tagħha jew kif korretta - jista' biss jitqies integrat kemm-il darba r-reat jiġi pruvat li seħħ f'dak il-perjodu temporali.[14]

39. Din il-Qorti ma taqbilx mal-appellant li l-korrezzjoni taċ-ċitazzjoni li saret fis-seduta tat-22 ta' Novembru 2021, saret ħażin. Mill-verbal tas-seduta in kwistjoni jirriżulta li l-korrezzjoni ntalbet fir-rigward tad-data tal-imputazzjoni biex din tiġi taqra "fit-2 ta' Settembru 2021". Minn imkien ma jirriżulta li l-intenzjoni tal-Prosekuzzjoni kienet li tirrestrinġi d-data tal-allegat reat għad-data biss tat-2 ta' Settembru 2021 b'mod li teskludi wkoll il-frażi suċċessiva kif imputata jiġifieri anke "u fix-xhur ta' qabel" kif isostni l-appellant.

---

[13] Deċiża nhar il-15 ta' April 2021

[14] Fl-appell kriminali **Grech** intqal hekk:

> 51.Apparti minn hekk anke l-lokuzzjoni wiesa li tinkludi jiem u xhur, għalkemm hija lokuzzjoni li hija aċċettata minn dawn il-Qrati xorta waħda trid tiġi użata b'ċerta attenzjoni. Fil-fehma ta' din il-Qorti din il-lokuzzjoni għandha tingħata t-tifsira ordinarja skont il-kalendarju. B'hekk il-kalendarju għandu kliem li jirriflettu kunċetti termporali speċifiċi. Erba' u għoxrin siegħa jagħmlu jum. Tmienja u għoxrin jum jew disa' u għoxin jum jistgħu jagħmlu x-xahar ta' Frar skont f'liema sena dak ix-xahar jaħbat; daqs kemm tletin jew wieħed u tletin jum isawru l-kumplament tax-xhur skont il-kalendarju. Millbanda l-oħra sebat ijiem jagħmlu ġimgħa daqskemm erba' jew ħames ġimgħat, skont kif jaħbtu, jagħmlu wkoll xahar. Iżda bla dubju tnax il-xahar jagħmel sena.
>
> 52. Mistqarr dan kollu b'hekk meta din il-Qorti tiġi konfrontata b'lokuzzjoni akkużatorja li tgħid "f'Lulju 2006, jew jiem jew xhur wara" Qorti ta' Ġustizzja Kriminali għandha tinterpreta din il-lokuzzjoni temporali bħala li tirreferi għax-xahar ta' Lulju kollu, inkluż il-jiem u xhur ta' wara. Din il-frażi filwaqt li tinkludi "xhur", ma ssemmix "snin". Minn din il-lokuzzjoni tat-tieni imputazzjoni Qorti tista' tinferixxi li l-intenzjoni tal-Prosekutur kienet li jixli lill-imputat bir-reat de quo kif allegatament minnu kommess bejn ix-xahar ta' Lulju 2006 u x-xhur ta' wara li pero ma jinkludix ukoll snin ta' wara, in kwantu li kieku dik kienet l-intenzjoni tal-Prosekutur huwa kien ikun aktar ċar u speċifiku li jindika l-kelma "snin". Verament li għadd kbir ta' xhur jista' wkoll jikkostitwixxi snin. Iżda l-Liġi kriminali ma tistax tiġi interpretata b'dan il-mod daqshekk laxk u wiesa. Ir-riferenza għal xhur għandha tkun ristretta għal ammont ta' xhur f'kalendarju li ma jagħmlux flimkien aktar minn sena. Għalhekk il-kelma "xhur" għandha tinftiehem li tinkludi sa massimu ta' total ta' tnax il-xahar inkluż ix-xahar li għalih tkun qed issir ir-riferenza fl-att akkużatorju.
>
> 53. F'dan il-każ għalhekk din il-Qorti tista' tinterpreta t-tifsira ta' "xhur" bħala li tinkludi dak l-ispazju temporali bejn Lulju 2006 u l-aħħar jum ta' Ġunju 2007. Iżda mhux aktar minn hekk għaliex mad-dekors tal-aħħar jum ta' Ġunju jidħol fix-xena il-kuntest ta' "sena" jew "snin" – ħaġa li f'dan il-każ tħalliet barra mill-lokuzzjoni użata mill-Prosekuzzjoni fit-tieni imputazzjoni kontestata minnha lill-appellat.

40. Il-korrezzjoni saret b'dak il-mod għax l-iżball kien jikkonċerna **biss** is-sena indikata fiċ-ċitazzjoni u mhux ukoll il-partijiet l-oħra tagħha. Għaldaqstant il-frażi "fix-xhur ta' qabel" ma kellhiex għalfejn ukoll tkun meritu ta' xi forma ta' korrezzjoni, bdil jew qtugħ barra. Għalhekk baqgħet l-istess, u baqgħet invarjata b'mod li wara l-korrezzjoni tad-data, l-imputazzjoni kellha issa tiġi taqra t-"02 ta' Settembru 2021 u fix-xhur ta' qabel", kif korrettement mifhum u applikat mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fis-sentenza appellata.

41. Allura skont il-ġurisprudenza konsolidata, il-frażi "fix-xhur ta' qabel" setgħet ukoll testendi għad-data tal-ispezzjoni li seħħet fis-27 t'April 2021 tant li mix-xhieda ta' Paul Montanaro u ta' Paul Bonello jkun jirriżulta ampjament illi dakinhar li seħħet l-ispezzjoni, kienu nstabu għad ta' ċilindri tal-LPG li ma kinux reġistrati mar-Regolatur. Bl-istess mod kien jirriżulta fl-ispezzjoni li saret ħames xhur mill-pulizija nhar it-2 ta' Settembru 2021.

42. Iżda anke li kieku biss, u għall-grazzja tal-argument, l-appellant kellu raġun f'dan l-argument, jirriżulta wkoll li saru żewġ spezzjonijiet fil-blokka ta' appartamenti in kwistjoni, waħda saret mill-persuni kompetenti fi ħdan l-Awtorita' Regolatriċi nhar is-27 ta' April 2021 u l-oħra mill-Pulizija nhar it-2 ta' Settembru 2021. Matul iż-żewġ spezzjonijiet u li kienu jirreferu għall-istess fatt kif miġjuba fiċ-ċitazzjoni ppreżentata kontra l-appellant – irriżulta li kien hemm ħażna ta' ċilindri tal-gass – u li f'dawn il-każijiet l-appellant ma kellux il-permess biex iżommhom maħżuna hemmhekk jew li jagħmel negozju bihom minn hemm.[15] Ergo, dakinhar tad-data kif korretta, l-appellant xorta waħda ma kienx fis-sewwa.

43. Għaldaqstant, l-appellant m'għandux raġun li jargumenta kif is-sejbien ta' ħtija fl-appellant għal din l-ewwel imputazzjoni ma setgħetx treġi minħabba fi żball fil-parametri temporali kif indikati fiċ-ċitazzjoni kif korretta nhar it-22 ta' Novembru 2022. Dan l-aggravju għandu jiġi miċħud in kwantu l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet raġonevolment u legalment issib ħtija fl-appellant.

Kunsiderazzjonijiet b'rabta mal-piena bħala l-mertu tat-tieni aggravju miġjub mill-appellant.

---

[15] Matul l-ispezzjoni tat-2 ta' Settembru 2021 il-Pulizija sabet li l-appellant kellu sitt ċilindri tal-gass. Matul l-ispezzjoni tal-21 t'April 2021 mill-Uffiċjal tal-Infurzar tar-Regolatur jirriżulta li l-appellant kellu għaxar ċilindri tat-tnax il-kilogramma tal-Easygas Malta Limited mimlijin filwaqt li kellu tnejn oħra tat-tnax il-kilogramma li kienu vojta.

44. In kwantu għall-piena inflitta mill-Qorti tal-Maġistrati, huwa prinċipju ormai stabbilt li f'materja ta' appell minn piena, sabiex Qorti tal-Appell tibdel il-piena li tkun erogat l-ewwel Qorti, dan tagħmlu biss fl-eventwalita' li jirriżultalha li tali piena tkun żbaljata fil-prinċipju jew manifestament eċċessiva. Hekk ġie mistqarr mill- Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **The Republic of Malta vs. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek** deċiża nhar il-25 t'Awissu 2005:

> It is clear that the first Court took into account all the mitigating as well as the aggravating circumstances of the case, and therefore the punishment awarded is neither wrong in principle nor manifestly excessive, even when taking into account the second and third grounds of appeal of appellant Melek. As is stated in Blackstone's Criminal Practice 2004 (supra):
>
> "The phrase 'wrong in principle or manifestly excessive' has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal's general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other dispositions appropriate to the case. Thus in Nuttall (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, 'This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, though they may appear heavy to individual judges' (emphasis added). Similarly, in Gumbs (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: '...that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle."
>
> Both Channell J in Nuttall and Lord Hewart CJ in Gumbs use the phrase 'wrong in principle'. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to 'wrong in principle') words to the effect that the sentence was 'excessive' or 'manifestly excessive'. This does not, however, cast any doubt on Channell J's dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed." This is also the position that has been consistently taken by this Court, both in its superior as well as in its inferior jurisdiction.

45. Mill-banda l-oħra din il-Qorti trid tagħmel l-evalwazzjoni tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) applikatx piena li kienet manifestament eċċessiva meta wieħed jieħu kont ukoll tal-aspetti retributtivi u preventivi tas-sentenza emessa minnha. Kif intqal aktar

il-fuq fl-appell Kandemir u li ġie wkoll imbagħad ribadit fl-appell superjuri **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Marco Zarb**, deċiża nhar il-15 ta' Diċembru 2005, din il-Qorti bħala Qorti ta' appell ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ewwel istanza sempliċiment għaliex kienet tippreskrivi piena li kienet għola minn dik li din il-Qorti kif komposta kienet kieku tagħti kieku kienet hi li qegħda teroga l-piena. Biex l-appell jirnexxi, kien meħtieġ li l- appellant juri li l-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-każ. Din il-Qorti ma tinterferix ma pieni li ma jkunux jidhru li huma żbaljati fil-prinċipju, għalkemm ikunu jidhru li huma pieni ħorox għal xi Ġudikanti.

46. Biex piena mogħtija minn Qorti tal-Ewwel Istanza tkun tista' tiġi mibdula jrid jiġi pruvat li kien hemm xi żball fil- prinċipju wara l-emanazzjoni ta' dik il-piena. Il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-Ingilterra żviluppat ukoll il-kunċett ta' sindakabilita tal- piena tal-Qorti tal-Ewwel Istanza fil-każ li din tkun eċċessiva jew manifestament eċċessiva. Biss dan ma jfissirx li sempliċiment għax sentenza tkun tidher li hija fuq in-naħa aktar severa din tkun tissodisfa dan it-test tal-eċċessivita jew eċċessivita manifesta. Anzi dik il-Qorti ttenni li appell fuq tali piena jkun jista' jiġi milqugħ jekk jirriżulta li s-sentenza tkun barra l-parametri tal-piena li tkun applikabbli għall-offiża in kwistjoni u għaċ-ċirkostanzi tal-ħati.

47. U dan mhux għaliex tkun piena li tkun għola minn dik li kieku l-Qorti tal-Appell kienet teroga għall-każ in kwistjoni. Dawn il-prinċipji ġew ukoll imħadnin minn din il-Qorti, kolleġjalment komposta fis-**sentenza Ir-Repubblika ta' Malta vs Carmen Butler et** deċiża nhar is-26 ta' Frar 2009 fejn ġie mistqarr ukoll is-segwenti:

> Fil-verita`, dawn il-principjі huma rifless tal-principju l-iehor li meta jkun hemm sentenza li tigi appellata mill-hati, il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tiddisturbax il-piena erogata mill-ewwel qorti sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirriżultax li l-ewwel qorti tkun naqset milli taghti importanza lil xi aspett partikolari tal-kaz (u anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti) li kien jincidi b'mod partikolari fuq il- piena. S'intendi, kif diga` nghad, "sentencing is an art rather than a science" u wiehed ma jistax jippretendi xi precizjoni matematika jew identita` perfetta fit-tqabbil tal- fatti ta' kaz ma' iehor jew tal-piena erogata f'kaz ma' dik erogata f'kaz iehor.

48. Il-ġurisprudenza prevalenti f'dan il-kuntest, tgħallem li meta Qorti tiġi biex teroga piena trid tieħu kont taċ-ċirkostanzi kollha li jsawru l-każ, jiġifieri dawk tal-vitmi, l-interessi tal-komunita kollha

kemm hi, kif ukoll dawk tal-ħati. F'dan is-sens, kemm il-ġurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliża tistabbilixxi li fl-eżerċiżżju ta' reviżjoni imħolli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistħarreġ appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis iċ-ċirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setgħet kienet f'qagħda li tara, kif ukoll, skont kif imsemmi fis-sentenza Butler tqis anke, possibilment, lil xi ċirkostanza sussegwenti għas-sentenza ta' l-ewwel qorti.

49. Iżjed il-fuq intwera bil-provi prodotti li mhux minnu dak li jsostni l-appellant li huwa ra kif għamel biex jiddesisti minn dan l-aġir illegali tiegħu meta ġie maqbud fi stat t'illegalita wara l-ispezzjoni tas-27 t'April 2021. Dan għaliex għad li huwa minnu li fl-ispezzjonijiet li saru nhar il-11 ta' Mejju u l-oħra li saret nhar it-28 ta' Lulju, ma nstabux ċilindri fil-blokk tal-appartamenti, fit-2 ta' Settembru 2021 reġgħu tfaċċaw sitt ċilindri tal-LPG bla awtorizzazzjoni għall-ħażna tagħhom.

50. Dan allura juri li mhux minnu li l-appellant kellu l-intenzjoni li jirregola ruħu darba għal dejjem, iżda għażel li jirregola ruħu biss għal ftit żmien kemm kemm ma jkollux l-attenzjoni tar-Regolatur fuqu; imbagħad għamilha ta bir-ruħu li kien jidher li qiegħed jopera in konformita' mal-liġi fil-ġimgħat ta' wara l-ispezzjoni li saritlu nhar is-27 ta' April 2021. Iżda wara li saret it-tieni spezzjoni fit-28 ta' Lulju 2021 l-appellant ħaseb li issa ma kienx hemm inkwiet u reġgħa rama' biċ-ċilindri tal-gass tant li fl-ispezzjoni tat-2 ta' Settembru 2021 magħmula mill-Pulizija sabulu sitt ċilindri oħra.

51. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) imponiet multa ta' tliet elef euro (€3000). Ir-regolament 28(1)(d) tal-Liġi Sussidjarja 545.20 jipprovdi li min iwettaq attività li tkun teħtieġ l-awtorizzazzjoni mingħajr ma jkollu tali awtorizzazzjoni jitqies li jkun qiegħed jikkommetti reat u jista' jeħel priġunerija għal perjodu ta' mhux iktar minn tmintax-il-xahar, jew multa ta' mhux aktar minn sebgħin elf euro (€70,000) jew ta' elf u ħames mitt euro (€1,500) għal kull jum li fih jibqa' għaddej ir-reat, jew dik il-multa u priġunerija flimkien.

52. B'hekk il-piena inflitta mhix piena li tqarreb lejn il-massimu tal-multa u l-anqas hija piena ristrettiva fuq il-liberta' tal-appellant. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) lanqas ma għażlet illi timponi l-multa ta' elf u ħames mitt euro (€1500) għal kull ġurnata li jibqa' jippersisti fir-reat. Dan ma kienx każ li jimmerita l-applikazzjoni tal-artikolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta in kwantu kif intqal, ma kienx hemm verament indiema u rieda soda li ma jerġax jikser il-Liġi iżjed.

53. Din il-Qorti tqis li l-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) kienet fil-parametri tal-Liġi, kienet tal-kwalita u kwantità preskritti mill-Liġi. Ma kienetx piena li kienet manifestament żbaljata jew manifestament eċċessiva jew eċċessiva skont iċ-ċirkostanzi tal-każ. B'hekk din il-Qorti ma tqisx li tista' tiddisturba d-diskrezzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) f'dan ir-rigward.

Deċide

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti tiċħad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.

Aaron M. Bugeja
Imħallef